

și ea va deveni o ruină, un caote al sëlbatëciilor, fără de vre-un razim și țintă. Au nu moralitatea a susținut staturile, érá immoralitatea, corupțiunea, le-a derimat și pre cele mai puternice din lume? Acesta e un adevër constatat de mii de ori prin teoriă și pracsă, încât numai cei orbi séu orbiți de patimi, nu-l vor cuprinde cu mintea. Și totuși, el este atât de nesocotit încă!

De atari principie era condus bărbatul, la a cărui biografă suntem. El morala lucrului o punea mai pre sus de tóte, și cu a ei putere produse lucruri, cari pururea îi vor constata mărirea. Da, moralitatea și sciința erau armele lui cele tari, cu cari luptându-se reportă triumful bisericei și al națiunei. Fără esagerațiune se póte dice, că el prin acele mijlóce, devenise scutul și decórea poporului român! Nu pentru el, carele nu are lipsă, ci pentru noi se scriu acestea. Asta o cere dela noi dreptatea, pietatea și recunoscința, ce trebuie să avem totdeauna față cu cei ce se sacrificară pentru noi. Dară și binele nostru chiar pretinde, ca exemplele celor mari să le ținem pururea inaintea ochilor, ca vedënd faptele lor cele strălucite, să ne fiă tot atâtea indemnuri spre lucrurile cele bune și salutare, in tóte dillele vieții nóstre.

Mărturisesc, că nu fără de óreși-care repugnanță a sufletului mă induplecai la acéstă operă grea și delicată, la descrierea vieței acestui mare și rar bărbat al națiunei române, temëndu-me, ca nu cumva din cauza mărimii, mulțimei și felurimei faptelor lui, să nu pot satisface așteptările comune, ce cu drept cuvânt pot avé loc, față cu astfel de scriere. O făcui însă, mă simțiam datoriu a o face, pentru ca să nu las să piéră ci să adun mărgăritarele din risipiturile lor, mărgăritare din cele mai scumpe pentru biserică, națiune, patriă și omenime.

Metropolitul Șaguna este omul istoriei. Acésta — fiă bisericescă, cea națională, ori cea politică — nu se póte scrie fără de istoria lui. Mai mult: istoria metropolitului